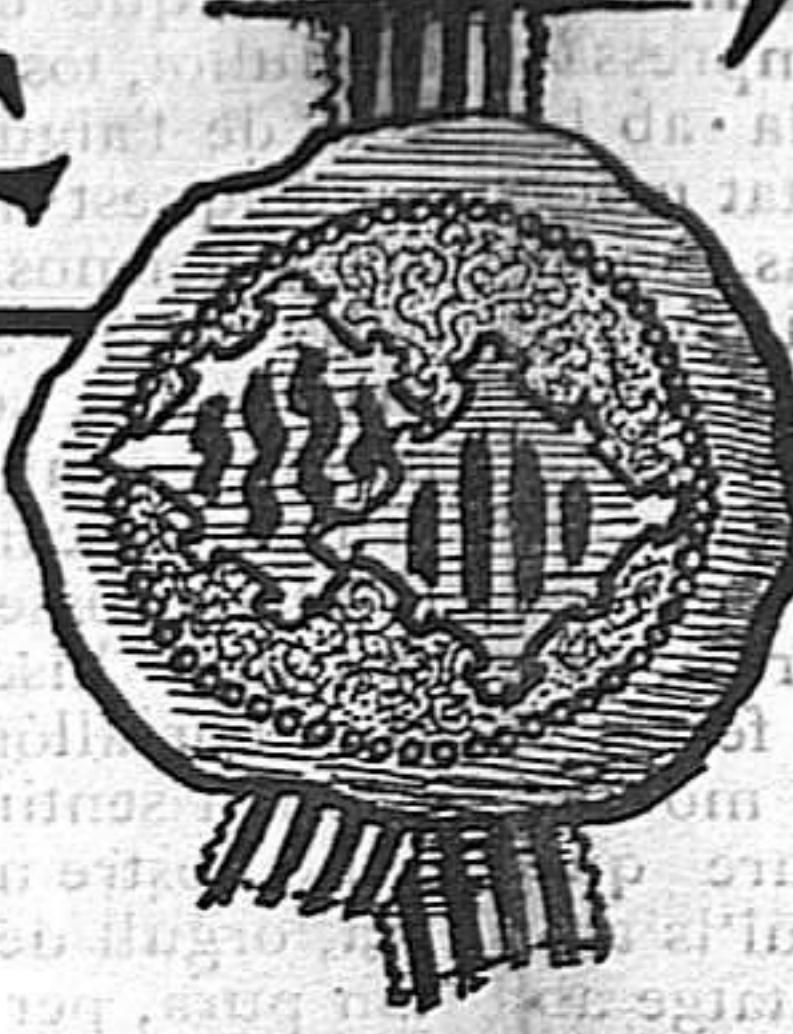

LO CAMP DE TARRAGONA

PERIÓDICH CATALANISTA

Any 7.—Núm. 309.—Dissapte 7 de Juliol de 1906

PORTAVEU DE LA ASSOCIACIÓ CATALANISTA Y DEL CENTRE NACIONALISTA CATALÀ

PER LA PATRIA

Arreu s'estén la convicció de que'n trobem en un dels moments més crítichs y solemnes de l'eterna lluita que Catalunya sosté contra l'oligarquia madrilena. Totes les forces se concentren; totes les energies se recullen en un sol feix y se reaccionen los esperits, animats d'hermoses esperances d'assolir la victòria.

Al caliu poderós d'aquelles gràndioses y incomparables festes de la Solidaritat Catalana, espectacle únic en l'història dels pobles; al manifestar-se lo que podia la gran forsa poderosa que descapellava la voluntat unànim d'un poble quan sab unir-se, quan los que hi assistiren, tornaren a s's llars y explicaren lo maravellós espectacle que havian presenciat, conmougueren les ànimes dels seus conciutadans ab tanta intensitat, que desde allavors Catalunya està en una constant agitació. Arreu se sent una frisana de lluita; se desitja arribar, com més aviat mellor, al moment solemne de manifestar la voluntat nacional per medi del vot, pera no menjar representants propis y llegítims, que siguin als ferms y valerosos gonfaroners que pregonin lo desitj de vida que sent la terra catalana.

Los catalans senten imperiosos desitjos de tenir representants seus, ben seus, que sentin ab lo seu cor y somniin ab lo seu pensament, y que vigorissem pels aires regeneradors que circulen pels cims de les nostres muntanyes y per les fonsalades de nostres valls y planes costaneres, portin al Parlament un ambient de vida nova, una tramontana d'aire sanitós de la terra, que purifiqui aquella atmòsfera corrompuda y deturi la gangrena que rosegal còs podrí y decadent d'aqueixa pobra y desgraciada Espanya.

Pera lograr això, los pobles han compres que s'havien de deixar de banda totas les divisions; s'han convenuts de que, mentres se separin los uns dels altres, aniran sols com aquells gallegos del conte, que home sol los roba a tots. Han entès que'l dia que s'ajunten agafaran al lladre y ells circularan lliure y tranquilament.

Mentre los catalans nos barallèm estúpidament, los de Tarragona ab los de Barcelona, los de Sabadell ab los de Terrassa, los del cassino de dalt ab los del cassino de baix, los avensats ab los atrasats, los republicans ab los monàrquics y los industrials ab los agricultors, mentre ocupem totes les nostres atencions en lluites insustancials, la *colla de vius* de Madrid, l'oligarquia que té acaparat lo govern de l'Estat, nos explota y xucla tota la nostra vida, deixantnos sense forsa pera enderrocarlo y pendrel'l govern de ses mans barroeres y criminals.

Ja s'ha comensat a vèurehi clar, ja hem oïrat lo que cal fer. Ja sabem que hem d'estalviar nostres energies pera combatre sens traba ni compassió al centralisme absorbent. Ja estem convenuts de que no'n hem d'escolar de forces barallantnos mutuament, sinó que hem d'apaibagar los nostres esperits, hem de donar alè als nostres sentiments de germanor, pera vigorissem y estar en disposició ventajosa a l'entrar en la lluita que s'apropa.

Hem de tenir una sola idea, una sola aspiració, y, tots a una, hem de nomenar los nostres que mellor s'ho mereixin; y, quan los triats, en poderosa falange, se n'entrin per aquells escons del Parlament espanyol, sigui la veritable Catalunya la que s'alsi vigorosa pera engendrar una nova vida y'n salvi a tots d'una desfeta general.

Lo que no fassi callar les petiteses personals devant de l'interès suprem de la patria, serà un mal fill de la terra catalana; serà un traidor que facilitarà'l triomf als seus enemichs mortals.

Moralisació que s'imposa

No sembla sino que'l cor d'eixa Espanya decaiguda, no puga proporcionarnos més que irrefutables proves d'un endarreriment persistent, inevitable; d'una falta de sentit comú, d'ignorància y de barbarisme enemics, razonables únicament en un poble quina regeneració siga impossible per haver tancat los ulls de la voluntat a tota idea progressiva, a tot coneixement. Quina missió sia moralisar los sentiments d'un per fer factible y ràpida la llur via vers l'evolució humana.

D'aquell Madrid burocràtic y autòcrata, que hauria d'esser lo casal que acullis les veus més intel·lectuals, les iniciatives més saines, desitjoses totes d'una total regeneració d'aquest Estat moribond, ben lluny de ferse ressò de les justes queixes que ja casi fan sentirse arrèu, ben lluny d'atreure les doctrines intel·lectuals, educatives, font de regeneració que tant temps hâ s'espandeixen clamant autonomia, non surten d'allí res més que manifestacions d'una pobreza d'esperit, d'una inaducació social que fa evanescer tota esperança de vida nova.

No n'esperem res d'un poble que fins confessant l'existència d'una incultura que impossibilita'l progrés d'aquest país, no vol creure en la seva acció regressiva enfront de tot moviment evolutiu. No n'esperem res de la terra, hont no es respectada la llibertat d'exposar idees sadollades d'humanisme y's tolerà la circulació de publicacions tan denigrants y vergonyoses, com són tota la colla de paperots, nomenats *Los Sucesos*, *Los Acontecimientos* y altres per l'istil, en sa major part pornogràfics, que són l'insult més grós a la cultura, la major befa per part dels que tenen obligació d'impedirho, envers los que breguem per sanejar lo viciat ambient en que respira la feble vida intel·lectual de nostre poble.

En aquella premsa y en la nostra, s'hi veu l'esperit, la personalitat viventa de dues rases distintes, que inevitablement deuen trobarse l'una enfront de l'altra, en les seves manifestacions.

S'hi veu en favor nostre lo floreixement d'una literatura envejable, educativa y moderna que infilitra en lo més intern del cor del poble, ideals de nova vida, d'una transformació en la vida humana, que fa esdevenir de l'individu que'n gaudeix un coneixement perfecte, un ser totalment distint del que crearen ensenyances oficials, faltes de realitat y lògica, reflexe d'un rutinarisme persistent tan sols en les col·lectivitats destinades a l'etern reaccionisme.

Veyèm en la seva, diguemne literatura, tota l'asquerosa pornografia tan perjudicial en la joventut, puig que l'embruteix y corromp, desviantla per sempre més dels coneixements civichs tan necessaris en un poble que vol fer d'ella homes dignes, fermes puntals de la personalitat y vitalitat d'una nació.

Y no n'hi ha prou d'això, no es suficient encara aquesta tolerància absurda, en perjudici de la moral, no basta tolerar també eixa *industria* no menys vergonyosa de les rives en les quèl ciutadà inconscient, hi concebeix l'esperança d'una felicitat, sempre denigrant, puig únicament poden ésser estimades y respectades les bones posicions obtingudes per medi de l'honorós treball, tan característich en la nostra hermosa terra catalana; no es prou lo permetre aital transformació tan materialista com insociable de l'ambició humana, que vé també, per acabar de corrompre la flexible conciencia dels ciutadans, lo respecte vergonyant vers eixa premsa, espill de criminalitat.

Quina necessitat hi ha en un poble, especialment en lo jovent, d'enterar-se dels crims que's realisan, dels móvils que's han originat? Es que's busca que'l poble

simpatisi ab la sagnant venjança? Es que deu produir-se en la conciencia humana un atemperament en l'assassinat?

Veritablement, s'imposa que'l que te'nim conciencia d'una enlairada cultura, per la quina breguem, quotidiana, fem una ferma campanya en contra de lo que és deshonra del periodisme, d'eixa víbora que fereix y enverina paulatinament los sentiments més inofensius de l'home.

Es irritant que's persegueixi a la premsa que predica ideals de redempció humana, a la que es origen d'un despertar y d'una vigorositat encomiable, de la que gaudexi un anhel de regeneració, y's permeti ab tota llibertat, la publicació de lo que es atentatori a la moral d'un poble.

A la premsa catalanista, quina veu no pot ésser més humana, ja que s'á sentirse per l'obtenció d'una llibertat que bé mereixen els pobles que treballan, a ella que no desitja més que germanor entre'ls homes, que no predica pas odis sino que ses doctrines són lo ressò d'una ànima serena y conscient que mira vers un horitzó de progrés y pau universal, a ella quina vida és deguda a l'intellectualisme, no's repara en posarli les majors traves possibles, en perseguirla injustament; y deixen, en canvi, pena fàl dirho!, deixan a la joventut fullejar llibres y revistes, escull de porqueries denigrants, embrutidores d'ànimes pures, quan aconduida pel camí del estudi, podrà ésser en l'esdevenir de gran utilitat, podrà produir quelcom profitable en benefici de la cultura universal.

Nosaltres que de sempre tenim lo complet convenciment de nostre únic esforç, per obtenir totes aquelles mellores dignes de nostre poble, y que aixís, concients de nostra missió en sa vida evolutiva breguem sols y ben contents per nostra causa patria, éssent ella, preferentment, en los moments actuals de purificació dels sentiments condornits de l'ànima catalana, hem d'esforsarnos, fent us de totes nostres forces y energies, en combatrer eixes publicacions atentaries a l'obra en que nosaltres fonamentem la nostra causa.

Es un dever nostre, un dever de catalans, vetllar pel progrés de nostra terra; no hem pas, donchs, de consentir que s'hi arrelin llevors malsanes en perjudici mortal de sa moralisació.

No hem de volgut tampoc la llibertat per un poble embrutit mercès a una tolerància mal entesa, convenient tan sols a una política funesta. Si volèm dignificar nostre poble, es precis que cumplim, a l'enemics que prediquem nostres doctrines saines y encoratjadores, ab nostre dever de humans, ab nostre obligació d'homes cultes, evitantli tot contacte ab lo que pot ferirli la pureza de sos més preuats sentiments.

La vida de les esmentades publicacions representa un dels mals que majorment perjudica'l nostre avens, ja que es lo que més directament destrueix la nostra obra sempre humanitaria, y hem de fer prevaldré, donchs, la nostra justa voluntat, ja que les autoritats no se'n preocupan de desterrala, al mens de la nostra terra. Hem de destruir la llur tasca negativa, en perjudici de la moral, conreuant ab més fè y ardidesa, nostres sentiments purament intel·lectuals, hem d'esclarir l'ofusció dels que esmersan llàstimosament lo temps en la lectura oprobiosa d'eixos papers condemnables a totes les vidas rositas.

En Cambó a Valls

L'anada a Valls del digne Vis President de la Lliga Regionalista de Barcelona, fou un veritable aconteixement. Nodrides Comissions de Vilallonga, Vilabella, Pla, Fonscaldes, Vallmoll, Alió, Tarragona y altres pobles, havien acudit a escoltar la paraula eloquent de l'ex-regidor barceloní.

ni, y tanta espectació havia produït l'anunci de la conferència que a l'estació hi acudiren a ràbel més de trescents persones y l'ampli local de l'ex-convent del Carme, bellament adornat y iluminat, resultà insufficient pera la gran gentada que hi acudí a escoltarlo.

Heus aquí un extracte de la conferència que'n envia un entusiasta company de Valls:

Obri l'acte D. Vicens Moragas, qui, com a fill de Valls y amich de l'orador, feu la presentació del mateix. Presa la paraula per l'apòstol del catalanisme, en termes concisos, clars y eloquents, comensa per explicar lo que's lo catalanisme. Lo catalanisme, diu, no es més que'l reconeixement d'un fet, la nacionalitat catalana. Eixa nacionalitat existeix o no; si existeix lo catalanisme, es verdader, té dret a ser escoltat, y si no existeix, es una farsa, una mentida. La nostra tasca es demostrar que realmente existeix eixa nacionalitat. No acudírem a l'Historia perquè hi pot haver pobles que tinguin historia y no obstant són morts, y aquests pobles no tenen dret a la vida, més ben dit, no constitueixen una nació. La llengua, la llengua catalana que parlem tots, es un signe, una mostra de què'l poble que la parla es nació, y d'aquí y'el desitj que tenen los enemicichs del poble català de que aqueix no parli sa llengua, de que no expressi son pensament ab la paraula que li es propia. Lo pensament se compenetra tant ab lo llenguatge que aquest es l'expressió de aquell. Per això el poble català parla en català, que es la llengua en que són expressats més fàcilment llurs pensaments o conceptes.

Lo dret, lo dret català, en virtut del qual nostres camps no són herms, aquest dret que fa que nostres planes són jardins, y que en nostres terrers s'hi vegi un escampall de masies y cases, es un dels signes de la vida de Catalunya. Trayeu nostre dret, feu que en tota la península hi hagi una mateixa legislació, y allàvors hi haurà unitat de fam, de miseria, de desolació.

La literatura, l'art, resplandeixen també a Catalunya. Aquest art, aquesta literatura que's fan que Espanya gosi d'anomenada a l'extranger si potser ne té, existeixen al nostre terra. Avy, diu l'orador, ab paragraphes grandi eloquents, existeix a Catalunya una literatura que molt bé's pot posar al costat de les extrangeres. L'arquitectura, la pintura, l'escultura, la música, existeixen també a Catalunya, com són bona mostra l'esment que fan Hunyanes nacions de nostre art.

Lo treball català, que ha convertit nostres camps en vergers es patrimoni de nostre poble. Recorreu nostres terres y veureu cambiar a cada instant la decoració; traspasseu les castellanes hores y homes, y no's presenta als vostres ulls sinó una plana immensa, morta, sense vegetació y sense cultiu. Vosaltres, apunta l'orador en mitj de grans aplausos, feu més treballant y conreuant vostres terres, que no pas cent discursos: lo treball català es catalanista, perquè'l nacionalisme tendeix a reconeixer lo que hi ha a Catalunya y per això quan treballieu, treballieu, encara que alguns de vosaltres inconscient, en favor de Catalunya.

Ara bé: un poble que reuneix eixes condicions és poble complet, té dret a la vida, a governar-se a's mateix, y cabalment això és la Autonomia. Los catalans encara que molts no són catalanistes ho serán lo dia que capeixin aquest ideal. A n'això tendeix lo catalanisme que no es altre cosa que l'autonomisme aplicat a Catalunya. Dedicà grans paragraphes, en mitj d'aplau-sos que l'interrompen freqüentment, a explicar la Solidaritat Catalana. Nosaltres, los catalans, estavam dividits, nos feyam una guerra sorda de tal modo que semblavam enemicichs irreconciliables.

Però vé una llei funesta, la llei de Ju-

risidicions y'ls catalans s'uneixen: nos unim los qui fins ara semblavam enemichs y cada un desde son diari ataca la ley de Jurisdiccions, ley dictada per endogalar a Catalunya. Heusquai l'origen de la Solidaritat Catalana.

Fueteja als partits politichs causants de nostra desgracia, de la pèrdua de molts terrers y pobles, y diu que'ns havèm de oposar a n'eixos partits, que han de despareixer.

Dirigintse l'orador als molts joves que hi havia a la sala exclama: vosaltres heu arribat a una edat critica per Catalunya. Molts se planyen de no tenir lo goig d'un anglès, per exemple, per haber nascut en un país plè de riquesa, lliure, fort. No tinigu aquest temor. Aquests inglesos quan naixen ho troben constituit tot, no tenen lo goig d'haver ab son treball salvat a sa patria, mentres que vosaltres si treballieu ab fe y constancia si que tindreu alegria quan moriu. Siêu honrats, doctes, cultes, los que estudiéu; estudiant molt, tindreu la convicció de que quan treballieu no ho feu aisladament, sino en benefici de vostra mare patria.

No soch amich de l'adulació, diu, dirigintse als obrers; considero més pecaminosa l'adulació a les multituds que no pas l'adulació dels còrtexans als grans reys. Lo catalanisme no resoldrà la qüestió social; vosaltres se la teniu de resoldre. L'anomenada qüestió social es més antiga que cap qüestió política y ho es més que les nacionalitats. Aquesta qüestió ha vist enderrocar religions y pobles y ella ha permanescut la mateixa. Aquesta qüestió té d'anar resolgent pausadament no promtament per medi de revolucions que, un cop passades tornan a presentar lo mateix problema que avans. Teniu ideals, diu als obrers, però no volgueu realisarlo de moment aquest ideal: considereu com a norma, com a guia que's té de servir a vosaltres.

Acaba l'ilustre conferenciant recomanant l'unió dels obrers, que també són catalans, ab los demés estaments, com a medi per deslliurar nostra terra.

L'ovació que se li tributá fou immensa. Lo President de l'Associació Catalanista de Valls D. Fidel de Moragas, tancà l'acte donant les gracies a la concurrencia.

La qüestió del mercat

Si ns possem a analisar los feis que s'han desenrotllat en aquesta ciutat d'uns quants anys ensà, quasi haurèm de concedir que ningú té dret à queixarse de que la població vagi desmillorant de cada dia més, ja que hauriam de convindre en que tenim lo que'ns mereixèm.

Hem presenciat disbarats portats a cap pels Ajuntaments; hem tolerat ab una passivitat gens apropiada al modo d'esser de la gent d'aquesta terra, que aquí hagin surat personatges d'antecedents dubtosos; hem permès y fins ajudat que homes ignorants hagin sigut enlairats a sitius que ni en somnis haurian pogut imaginar mai en arribarhi, y en fi, hem dit amén sempre a tot quant s'ha fet pera que'ls interessos d'uns quants anessin mellorant a mida que'ls de la ciutat anavan devallant.

Però com nosaltres per demunt de totes aqueixes incorreccions y de totes les petites politiques hi hem de posar l'amor a la nostra terra, no podem seguir pel camí de l'indiferència que segueixen molts que creuen que no's pot posar remey a tant de desgavell, y hem d'ependre'l camí de l'esperansa, tot treballant sens desmay fins a lograr que la nostra ciutat siga dirigida per mans expertes y que sàpigman manejar lo timó meller que ho han fet los que són cap y causa de que Tarragona no siga lo que's mereix.

Ara se n'està projectant un altre de disbarat, donchs la construcció d'un mercat únic en lo centre de la població no pot clasificarse d'altre manera, y si no's demostra energia, si no's treballa de ferm per aturar los peus a qui vol correr molt, nos temém que una nova etzegallada vinça a engroixir los treballs que's passan pera poguerhi viure aqui.

Diuens los patrocinadors d'aquell projecte que això proporcionaria feyna a la classe obrera, (sempre adulant a aqueixa pobra gent enlluernantla ab promeses); però entenem que això es molt dubtós y que en tot cas los jornals que podríen obtindre'ls treballadors veïns d'aquesta població serían tan migrats que de cap manera compensariam los perjudicis que als interessos generals de la ciutat ocasionaria un canvi tan radical d'organisació de mercats.

Perquè es de creure que no comptant

l'Ajuntament ab lo capital que's necessita pera la construcció de l'obra, s'hauria de fer pagantla a plassos o bé que l'empresari's rescabalés del valor d'aquella ab lo monopoli dels serveys de l'esmentat mercat. Tant en un com en altre cas, no es probable que hi hagués aquí qui pogués ésser empresari, y per lo tant haurá d'emprendre l'obra gent de fòra, y, com es natural, la persona o entitat encarregada de la construcció portaría ja les coses embestades (tingas en compte quel mercat, segons diuen, voleu que siga tot de ferro) y portaria també'ls operaris pera montar l'obra, donchs no es llògich creure que l'empresari s'avingués a fer aquí'ls armassons de ferro ni a fer lo montatge ab operaris de Tarragona.

Cal que'ls obrers no'n fassin cas de certes promeses y que tingan en compte que altres vegades també s'han obtingut concessions d'obres amparantse en enganyoses promeses y que lo que reportaren fou tan sols beneficis exagerats als concessionaris; y cal també que'ls administradors de la ciutat tingan seny y tacte pera sapiguer desbaratar los plans de certa gent que res li fa que la població decaigué ab tal que e'ls puguen viure bé.

JULIOL

Som al cor de l'istiu, de l'istiu quin sol crema'ls rostres y dóna vida a tota mena de cuca. Los dies assoleyats van passant monòtons, aburrits, xafagosos y pesats.

La vida a ciutat se fa impossible per aquells que poden gaudir mellors climes idícticos élls! y'n fugen com del mal temps.

Y tant que alegra'l bon temps segons diuen; mes al Juliol la pesantor d'un sol encès que crema tantes hores seguides, acaba per adormir nostres sentits. No'l somni que conforta y dóna despòs vigorositat al cor y als muscles; lo somni de Juliol es la sòn, la sòn de la nyonya, la sòn dels pobles peresos, aquella sòn característica de *L'alegria que passa*, d'en Rusiñol.

Per xò la gent va en busca d'ayres sans, d'ayres que circolin, en llocs elevats dels camps, prop les bosqueries, prop de les platges, prop de les fonts d'aigües fresques, sota'ls ombríus arbres de la campinya florida.

Y les terres que a l'hivern resten tristes y soles y'ls boscos que no veuen més que la blavor del cel, ouen are'l trepitj d'un formigó de sers que cercan dintre la foscor de les fulles verdes ahont lo sol no hi pot llençar ni un raig de la seva lluentor, la vida gojosa que a ciutat no podríam pas fruitar tan deleitosament.

Van les colles d'estuejadors en alegres caminades d'una font a l'altra, respirant l'aire pur y diàfan d'aquelles espayoses serres y comellàs, abundoses de salut plena.

Ixen de bon matí colles d'excursionistes afanyosos de visitar terres noves, paissatges desconeguts los uns, de dobles sensacions sèntides los altres, tot en barreja hermosament artística.

Jo les he vistes aquestes colles, jo les he gosades veystentes passar y'l cor m'ha battegat de goig. Quina alegria més complerta hi veia dibuxada en cada rostre, quin gosar més viu lo dels excursionistes, més profund, més intens. Poques colles, ben poques anavan a fer dibauxes y festes estrepitoses. Totes eran de gent catalana que enamorada de recorts gloriosos de nostra terra visitaven ara un monastir, ara una muntanya de renom històrich, ara un castell de l'antigor, ara a contemplar un bossí de panorama de la natura verge; una riera, més enllà un barranch, un riu, un poble, sempre caminant per l'aspres terres ab sos dals y baixos, ab sos cantalluts rochs, ab sos punxaguts y arrodonits ventres, caminant sempre, pera arribar a la font amagada ahont hi brolla l'aigua deleitosa que'ls excursionistes beuen assedcats de la caminada, seyen en torn d'ella, com a tribut de gracies, escoltant lo murmur rítmich de la seva aigua ab l'extassis dels que saben enamorarse de les coses que tenen lo dò de satisfer als qui tenen necessitat d'elles.

Dolsa, ben dolsa es la vida de l'estuejador, qui obre'ls ulls cap a la verdor dels camps y dirigeix sos passos per entre mitj d'ells. Allí'l sol de Juliol no se sent cremar, ni la xafagor, ni la nyonya de ciutat hi arriba. Aquell sol clar que no pot arribar a traspassar l'ombrívola arbreda, no es pas lo sol de ciutat. Lo sanitós d'aquells ayres y'l fresh dels paissatges l'esmorzeixen.

Ditxos los estuejadors que no'l coneixen, ditxos ells!

Los qui dirigeixen sos passos vorà'l mar, aquells que cercan en la costa la suavitat del Juliol, los enamorats de l'imensa blavor de l'aigua, tampoc lo coneixen lo sol d'aquest mes. Y'l deuen trobar agrados y hermosissim. Tenen rahó.

Lo mar, aquest immens y maravellós mar nostr, sempre suau y joguetó, hont les ones semblan criatures empantantse en armoniosa carrera, cayent quietament vora la platja sossegades y desfentse una darrena l'altre lliscant blancs, blanquinoses com borrellons de neu i quantes belleses nos fan sentir, quantes dolsos nos diuen!

Lo nostre mar, aquest pacífich Mediterrá, orgull de totes les aigües per sa blavor tan pura, per son caràcter tan bondadós, es nostre enamorat, es lo fill volgit y mimat de tota la costa catalana, es nostre mirall, nostre joya preuada de quina tots estèm engelosits, per los recorts gegants y gloriósos que'ns evoca.

Per això les trobem tan hermoses les seues aigües, perquè elles són l'esperit de nostra rassa: quieta, mansa, amorosa quasi sempre, mes si s'enfutismfa com lo mar que d'una onada s'engoleix lo vayell més ferm.

* * *

Les eres baten lo blat y l'ordi de la cuilla de Juny. Les garbes desfetes y escampades per l'era semblan rodanxes d'or.

Lo matxo la volta y revolta fent rodolar lo diable que trilla la palla. Es la feyna de cada any. Désprés de segar v'el batrer. Déu n'hi dò de la batuda, que ha sigut ben abundant. Les forques esperan ja l' hora de ventar les palles. Los homes ansian omplir ben curullats los sachs. Les dones la farina per pastar, la familia'l pà. Benhajan les bones anyades que tan de bé reportan als pobles, que tan de béns proporcionan a tots, sense diferencies de cap classe y especie!

BERNABÉ MARTÍ Y BOFARULL.

Tarragona 6 juliol 1906.

Comentaris

Herald de Tarragona explica aquesta darrera setmana un quènto d'allò més bonich y que dóna la mida exacta dels graus de bona amistat que gasta'l seu termòmetre quan tracta ab los amichs.

Si, senyor; quan no sab que ferne los porta a beure; naturalment que, mentrestant, ell déu anar xiulant, que, sia dit entre nosaltres, es feyna poch propia per un redactor, a no ser que's tracti d'un redactor carreter. Donchs si als amichs los porta al beurador, què no farà ab los demés, *verbigracia* ab nosaltres, pobres peccadors.

Ara sí que comprenem perquè són tan pochs en aquella comunió; què hi han de fer la gent si'ls tractan a cossas? Fugir. Es una política d'atracció que dóna uns resultats positius.

Pobre *Herald!* Ja estich veyent al bon Canoner compareixer ab la palmeta y fent parar la ma a l'ilustre redactor que sab contá tants quèntos, tot dientli: *Tonto, que no veus que no ets bò per aquestes coses? Ets tu qui han de portar a beurer y a ferrar.*

No crech que cap ministeri hagi caigut d'una manera tan ridícula com aquest darrer ministeri d'en Moret.

Tots tenian lo decret de disolució y ha resultat que'ls disolts han sigut ells.

Nosaltres estavam mitj compungits perquè, la veritat, Moret es l'element més catalanista de Madrid; no n'hi cap com ell pera fer pujar lo número dels nostres partidaris, sino es en Romanones. Aquest excels ministre ja sentia l'anyoransa del poder y al cap de tres o quatre setmanes d'haver caigut, sense haverse trencat cap cama, ha tornat a pujar y ara's cuidarà de la Justicia y de la Gracia.

L'haver tornat a governar en Romanones ha fet que'l disgust produït per la reventada d'en Moret s'hagi rebaixat en varijs graus. Es també home que hi entén en matières catalanistes y sab propagar les nostres idees d'allò més. *Meno male, don Pasquale.*

Les nostres satisfaccions són immenses aquesta setmana.

Fins lo descendant de D. Pelayo, ha dimittit l'alcaldia de Barcelona. Vostès no saben perquè? Naturalment que no, perquè no hi estan en l'intringulis de la política.

Nosaltres ho sabem tot y naturalment que sabentlo tot, sabem lo perquè de la dimissió y com que, al cap-de-vall, també los ho dirian nosaltres preferim tenir la prioritat de la noticia.

Són dos los motius; un d'ells es aquell ninot del *Cu-cut!* que portava l'alcaldia de

Barcelona y cacich de Tarragona, lligat al sòlid de l'alcaldia y ab les orellas clavades perquè no pugui anàrsen, cosa que sembla serhi molt aficionat.

Córcolis! haurà dit para su colete, no sigui cás que ho fassi de debò?

L'altre motiu, que és pera nosaltres gran motiu de satisfacció, és que sent alcald de Barcelona ni's pot dedicar degudament a fer la felicitat de la nostre província tant ho necessita y aixís desembrassat s'en podrà cuidar.

Ja ho veuen si li tenim d'estar agrait.

D. Manuel El Ceremonioso ha presentat la dimissió, deyanahir per tot arreu, altres ho negaban.

Nosaltres ens ho creyem, però les dones de les cases, y les criades y'ls homens ne tenien una gran satisfacció. No hi ha persona que tracti ab aigua que no li desiji alguna malifeta cercan que aquesta no sia mes que una bona encarada de manguera.

Fins sabem que mols són partidaris de la plassa del Progrès no mes que perquè ell no la pot sufrir.

Certamen literari

Que's celebrarà a Montblanch ab motiu de les festes de la coronació canònica de la venerada imatge de la Mare de Déu de la Serra.

La Junta organidora de les festes ab que la vila de Montblanch celebraràls dies 7, 8 y 9 de Setembre proper la Coronació Canònica de la venerada Imatge de la Mare de Déu de la Serra, sa Patrona, convida als poetes y prosadors a pendre part en lo Certamen literari que ab motiu de dites festes se convoça y en lo que s'adjudicaran los premis que s'expressan en lo següent

CARTELL

I.—Premi d'honor y cortesia consistent en la flor natural, ofrena de la Comissió organidora ab que's premiarà la mello poesia que's presenti, deixant a l'autor en llibertat de metre y assumpte.

Lo qui obtingui aquest premi haurà d'offerirlo a la dama de sa elecció, la qual, proclamada Reina de la festa, entregaráls demés premis als mereixedors d'ells.

II.—Un objecte artístich que ofereix lo Magnific. Ajuntament d'aquesta Vila, al millor treball literari en prosa.

III.—Un objecte d'art, ofrena de l'Excellèntissim Sr. Arquebisbe d'aquesta Arxidiòcessis, a l'autor de la poesia que mello canti l'esperansa en la Santissima Verge de la Serra.

IV.—Un objecte artístich l'Excma. Diputació d'aquesta província a l'autor del treball en prosa que'l mereixi a judici del Jurat.

V.—Un objecte d'art, ofrena de l'Excellèntissim Sr. D. Victor M. Concas, Ministre de Marina y Senador per aquesta província, al treball que mello desenrollí'l tema «Influencia dels certamens literaris en la cultura dels pobles.»

VI.—Un objecte artístich que ofereix l'Excma. Sr. D. Lluís de Castellví, General de Divisió y Gobernador militar de Barcelona, a la mello noticia històrica dels amurallat de Montblanch y fets històrichs ab los que's relaciona.

VII.—Una fotografia de la Verge de la Serra de 0'40 per 0'60 mts., en un hermos quadro, ofrena de la Rvnt. Comunitat de Pvres. de Sta. Maria la Major d'aquesta, a la mello monografia de dita iglesia parroquial, deixant a arbitri de l'autor sa extensió.

VIII.—Un objecte d'art, ofrena de la Junta d'Obra del Santuari de la Mare de Déu de la Serra, als més inspirats goigs en alabansa de la Mare de Déu de la Serra.

IX.—Un objecte artístich que ofereix D. Frederich Escoda, Diputat provincial, a la mello «Oda en alabansa de la Verge de la Serra.»

X.—Un objecte d'art, ofrena del Diputat provincial D. Joaquim Avellà, a l'autor del mello treball en prosa sobre la «Influencia que en la societat exerceix la doctrina catòlica.»

XI.—Un objecte artístich que ofereix D. Emili Folch, Diputat provincial, a la mello descripció de Montblanch y sos pintoreschs voltants.

XII.—Un objecte d'art, ofrena del Diputat provincial D. Daniel Freixa, a l'autor del més inspirat Sonet dedicat a la dona catalana.

ESTACIO CLIMATOLÓGICA

ESPLUGA
DE FRANCOLI

Quatre trens diaris.—Iglesia de l'Establiment.—Telegraf

Grans reformes, com son, plantacions, passeigs, clavegueres, decoració y moblatge d'algunes habitacions, servei nou de cotxes, etz. etz.—Se poden fer moltes excursions. Banys y Aigües ferroces, radioactivas.—Estació del Ferrocarril de Lleida a Tarragona.

GRAN HOTEL VILLA ENGRACIA

Establiment de primer ordre. Obert tot l'any. Xalets y habitacions amoblades y de tots preus.

Aquestes aigües ferro-manganoses no tenen rival per regularizar les époques menstruals. Curan la cloroanemia, debilitat general, dispepsia, etz.

Pera informes y lloguer de Xalets: Plassa de Catalunya, 4, primer, I.^a, BARCELONA

pera combatre ses malalties.

XIV.—Un gerro artístich que ofereix lo casino «El Fomento» a l'autor del més acabat estudi de la organiació política de la Nació Catalana en l'època de la creació del Ducat de Montblanch.

XV.—Un objecte d'art, offreix de la Societat «Centre Morai Recreatiu» d'aquesta, a la més inspirada poesia sobre'l tema «Perquè la Verge de la Serra és Patrona de Montblanch?»

XVI.—Una escriptura de bronze que ofereix la «Associació Catalanista» d'aquesta Vila, a la més completa colecció de balls populars, antichs o moderns, de la Conca de Barbarà, ab sa explicació en català y notació musical.

XVII.—Una ploma d'or, offreix de la Redacció del Setmanari Comarcal «La Conca de Barbarà» al treball en prosa que contingui més datus inèdits pera la història de la devoció a la Verge de la Serra, la vila de Montblanch o la de sa Comarca.

XVIII.—Un exemplar enquadrat de la «Enciclopèdia de la Eucaristia» pel R. P. Amat de Crist Burguera y Serrano, formant cinch volums en 4^t, que ofereix un devot de la Verge de la Serra a la millor ressenya històrica de la fundació del convent de Sant Francesch; convent de monjes clarisses de la Serra y V. O. T. de penitència de Montblanch.

XIX.—Un exemplar enquadrat, en 2 tomos, de la «Historia de Catalunya» de D. Antoni Aulestia, a l'autor de la més completa colecció de cançons populars de la Conca de Barbarà.

Los treballs que obtin als premis IX, XI, XV, XVI, XVII y XIX, haurán de ser escrits en idioma català. Los restants podrán serho en dita llengua o en la castellana.

Podrán aspirar al premi del tema XI, tots los qui siguin catalans o resideixin a Catalunya, però en igualtat de condicions, serà preferit lo qui sigui natural d'aquesta Vila, quedant lo treball premiat de propietat de l'Ajuntament, qui únicament podrà concedir autorisació a l'autor pera publicarlo, sens perjudici de ferho dita corporació si ho cregués convenient.

Lo treball agraciat ab lo premi XVII quedara de propietat de la Redacció oferidora durant un any, a comptar desde'l dia de la repartició de premis del Certamen. En lo cas de publicarse separadament del periòdic o folletí enquadrable, s'enregistrarán 25 exemplars a son autor. Los treballs que obtin al premi y que no l'obtinguin, serán retornats als que acreditin ser llurs autors, dins del mes següent al repartiment de premis.

Les demés composicions premiades quedarán de propietat de la Comissió organitzadora per un any, a contar desde'l dia de dit repartiment.

Los treballs, rigurosament inèdits y anònims, tancats en un plech en qual carpeta s'hi posarà un lema que consti aixim mateix eu lo del qui contingui'l nom de l'autor, haurán de ser enviats al Secretari del Jurat calificador, carrer Major, número 25, principal, Montblanch, abans del dia 10 d'agost proper.

Lo Jurat lo componen los Srs. D. Salvador Canals, President; D. Joseph Pin y Soler; D. Joan Ramonacho; D. Miquel S. Oliver; D. Lluís Durán y Ventosa; y D. Joan Sanfeliu y Sanromá, Secretari.

Montblanch 27 de Juny de 1906.

La Comissió organitzadora.—Agustí Foguet, President; Eusebi Font; Fr. Jaume Mestres; Joseph Domingo, Pvre.; Joan Sanfeliu; Manuel Sarró; Matias Guarro; Peuli Bayer; Joan Poblet, Secretari.

NOVES

Nostre estimat confrare La Cruz ha tingut la bona pensada d'enviar un B. L. M. à diferents personalitats de nostre ciutat,

demanarlosi que expresessin sa opinió respecte al projecte d'un mercat central a la plassa del Progrés.

Por dirse que n'obstant perteneixen los consultats a diferents partits polítichs, casi bé per unanimitat han declarat esser lo projecte inconvenient.

No deu haver sigut això de l'agraio de *La Justicia* y aquest confrare se despena, volgunt ridiculizar la cosa, ab suposats *interviers* ab tipos populars de Tarragona, procediment poch seriós tractantse de qüestió de tanta importància pera la nostra ciutat. Haguis solicitar opinions a uns y altres y amesat aquelles ab sinceritat nosaltres las hauríam respectat totes y lo poble de Tarragona veuríà com pensan los veins en la tant trascendental qüestió de la plassa mercat. Altra cosa es tindrà poca fe en que la discussió los hi dongui la ràhó.

Resulta donchs que fins ara han emès opinio contraria a la creació del mercat en la plassa del Progrés los periódichs *Diario de Tarragona*, *Diario del Comercio*, *La Cruz* y Lo CAMP, y la major part de personalitats consultadas. Son favorables a la construcció los 14 regidors que votaren lo projecte, lo diari *La Justicia* y los celebres personatges als a qui la esmentat diari ha preguntat lo parer. Si nosaltres fossem dels 14 regidors nos hauríam fet molt poca gracia veurens apoyats per lo *Fato Clavero* y demés companys.

Per acabar hem de consignar que la opinio de *El Heraldo* la sabrem lo dia que's seus amichs Srs. Prat y Granada logrin posarse d'acord. Mentreix això no succeixi no té lo dit confrare opinio.

Una de las cosas que ns agradaría nos expliquessin los partidaris del mercat únic a la plassa del Progrés, serà lo següent:

Si tots los venedors de carn, peix, tossino, gallina fruita etz. etz., vindràn obligats a establir-se en lo mercat nou, o si es deixará que voluntariament hi vagin a vendre los que hi vulguin.

—Si ho-fant obligatori, resultarà que ningú podrá vendre cap dels articles citats ni a la part alta, ni a la plassa de la Font, Pescateria, Port y Serrallo. Si voluntari es vendrà a tot arreu menys... al nou mercat.

En lo primer cas no es possible que's regidors partidaris del projecte deixin de veure los grans perjudicis que ocasionarán a Tarragona, y en lo segon cal que comprenguin que no trobarán contratista que esmerti seixanta mil iuros en un mercat, que no serà tal mercat.

Estudiem las cosas com s'han d'estudiar, que prous papers ridiculs s'han fet a Tarragona, pera que se'n hagi d'afegir un mes a la llarga llista.

Ha mort a Barcelona'l jove y genial poeta popular N'Antón Isern.

La manca d'espai nos obliga a retirar un article necrològich que teniam a ell dedicat y que publicarem en lo vinent número.

Han comensat les llissòns de solfeig pera'l individus de l'Orfeó Tarragoní, qual entitat vá adquirint de dia en dia major desenrotollo.

Les obres del Teatre principal van avançant.

Per tot indret de l'edifici's treballa pera variar totalment lo seu aspecte antich.

Dilluns vinent se farà la bastida pera pintar la volta de la sala, hermosejantla en gran manera. Lo taló de boca y bastidores y bambolines a n'ell corresponent estan ja enlllestits y a punt de colocarse.

Havém tingut ocasió de veure la pintura y podem assegurar que's cosa de gust exquisit y que produceix un magnific cop de vista.

Han arribat ja's Water-closets que s'es-

tán ja instalant a punt ventilat, aprofitant lo lloc més indicat.

L'escenari és també objecte de reformes en lo decorat que's presentarà del tot restaurat part d'ell y nou lo restant.

Tenim la seguritat que una vegada fets les obres ningú'l coneixerà.

SUSCRIPCIÓ

POPULAR Y VOLUNTARIA PERA LA SENYERA
DE L'«ORFEO TARRAGONÍ»
PREMIADA EN LO CONCURS LOCAL

Pessetes

Suma anterior..... 178 (1)

Ramón Ixart	1
Ramón Prats	1
P. E.	1
Pere Perelló	0'50
Esteve Llabella	0'50
Joseph Roca Amorós	0'50
Baldomér Vidal	0'50
Joseph Compte del Plá	3
Joaquím Madorell de Barcelona	1
F. C.	1
Un segador barceloní	2
J. T.	3
Salvador Fondevila de Sabadell	5
Joseph Baradat Ayllón	1
Gumersindo Baradat Ayllón	1
Enrich Baradat Ayllón	0'50
Magí Vidal	0'50
Joan Sentsis	1
Francesch Gabriel	1'25
Joan Pedrol	1
J. V.	1
Entre Montsant y Escala Dei	2
Ventura Duart	1'50
Joseph Ros	1
Joseph Tugas	1
Tomás Hereter	0'50
Joan Panadés	1
Carles Blay	0'25
A. B.	5
Pere Tomás	1
L. F.	1
Bernabé Ferrer Martí	2
Enrich Piñol Font	0'50
Total..... 222'50	

(Seguirà).

Senyores y senyoretas

Pessetes

Regina Blanco de Sabater	100
Josefina y Mercedes Soler	25
Maria dels Dolors Rossell Escofet	15
Rosalía Morera de Vallvé	20
Cristina Dols	20
Rosa Poblet	10
Esperanza Oliva	5
Pepita Anguera	3
Cecilia Sabaté	0'25
Mundeta Miret	1
Teresina Moya	1
Pepita Moya	1
Agna Moya	1
Pepita Mas	1
Maria Contijoch	0'45
Elvira Fortuny	1
Antonieta Carbó	1
Carmeta Carbó	0'25
Emilia Andreu	0'50
Teresina Pamies	1
Total..... 293'55	

(Seguirà).

TIP. DE FRANCESCH SUGRAÑES, COMTE DE RIUS, 9

Iharry y C. de Sevilla

Linia regular de grans vapors

Pera Valencia, Alacant, Cartagena, Almeria, Málaga, Sevilla, Cádiz, Huelva, Vigo, Marín, Villagarcia, Carril, Corunya, Ferrol, Rivadeo, Gijón, Santander, Bilbao, Pasages, San Sebastiá, Bayonne, Bordeaux, Nantes, Dun-Kerque, Havre y Paris.

Sortirà d'aquest port lo dia 12 de juliol lo vapor Cabo S. Martin, son capitá D. Matias Gimiano, admeten càrrega y passatgers pera's citats ports.

Lo despatxa son consignatari D. Marián Pérez.

EMULSIÓN NADAL

UNICOA con 50 por 100, hipofosfatos, glicerin. La mejor. Reconstituyente, tonico-nutritivo. Niños, viejos; convalescencias, embarazo, lactancia; tos, tisis, escrofulas, linfatismo, rachitis, anemia, diabetes, gota, dolores, nervios. Análisis Drs. Bonet y Codina, aprobación Colegios Médicos y Farmacéuticos. Medalla de plata. Farmacias y Droguerías.

JARRETA HIPOFOSFITOS NADAL con Neurostina. Tónico, reconstituyente, estimulante. Hipofosfitos de cal, estriol, hierro, manganeso, quinina, sosa, cuscina, tónico amargo y neurostina (fósforo orgánico). Anemia cerebral, enfermedades medulares; acidez digestiva, deficiencia caducidad orgánica. Compleje indicaciones hipofosfíticas. Preparación cambrera, productos escogidos. Medalla de plata. Farmacias y Droguerías.

ESPIU
DE FRANCOTI

ESTADIO OIATSI

DISPONIBLE**NEURASTENIES****clorosis,****debilitat general,****anemia**

se curen radicalment ab l'ús del

NEUROSTEÓGENO SUGRAÑES
EN TOTES LES FARMACIES**Disponible****Sastrería y Camisería d'en****VICENS BRELL**

NOVETATS de la temporada d'hivern en Sastrería, Camiseria y Corbateria.

DEPÓSIT d'ornaments religiosos dels **Fills de Miquel Gusí**, de Barcelona.DEPÓSIT de l'acreditada sombreria de la casa **L. Trinchet**. Especialitat en los de teula y copa.

Se confeccionen tota mena de trajes y pesses pera senyors eclesiástichs.

Comte de Rius, 23 y Rambla de Sant Joan, 57

DR. SASTRE Y MARQUÉS
HOSPITAL, 109.—BARCELONA

Pastilles calmants de la tos del Dr. Sastre y Marqués.

Vi d'ostres del Dr. Sastre y Marqués, lo millor dels tònicchs.

Sucré vermicfruch del Dr. Sastre y Marqués, preciós remey pera espulsar los cuchs.

Essència febrífuga del Dr. Sastre y Marqués, contra tota classe de febres.

Dentícinia del Dr. Sastre y Marqués, és la salvació segura dels nens en tots los acci-

dents perillosos de la dentició.

Conservador de la boca del Dr. Sastre y Marqués. Ab aquest preciós remey s'eviten

totes las malalties.

Per a tenir lo cabell no hi ha res com la tintura del Dr. Sastre y Marqués.

Casa especial en Axarops medicinals dosificats

AYGUA NAF SERRA**EXCELSER**

En Llanas ven uns paraigües de semi-seda y cutó, de color inalterable y teixit tantíssim llò, que resisteix tota prova al devall d'un canaló.

Ademés, també té uns vanos ab pintats tan rebóns, que ni Rafael ni Murillo los podrían fer melló, aproposit per regalos; causan gran admiració.

Trobarán també sombrillas y un gran assortit de bastóns, parassols de totas menes que són molt barato y bons.

Mellor dit: no hi ha cap casa en tan bonas condicions.

26.—Comte de Rius, 26.—TARRAGONA

Tallers d'Arts Sumptuaries**FRANCISCO CASANOVAS**

SUCCESSOR DE FÉLIX RIBAS

Carretera de Castelló.—TARRAGONA

Se construeix ab perfecció tot lo referent a Arts sumptuaries.

Projectes y presupostos detallats de les obres que ho requereixin.

Lo Camp de Tarragona

SETMANARI CATALANISTA

Redacció: Carrer Méndez Núñez 6, baixos.
Administració: Rambla de St. Joan, 39. Llibreria y Centre de suscripcions de D. Sadurní Ginesta.**Preus de suscripció**

Tarragona, trimestre.....	1'50 pta.
Fora.....	1'50 »
Extranjer.....	2'00 »
Número d'avuy.....	0'15 »

De venda en lo local de l'«Associació Catalana», carrer de Méndez Núñez, 6 y en la esmentada Llibreria.

Anuncis a preus reduts**EXQUISITS XACOLATES**

de la casa

TUPIKAMBIA

CAFE

AROMA CONCENTRADO con REAL PRIVILEGIO.

nous us oferim els nostres aconsells a les seves aules.

UNIC

REPRESENTANT a Tarragona y sr. Comarca

Carrer de l'Unió, núm. 19.—Tarragona

En Joan Roset Sabaté.—Pastisseria

En Joan Roset Sabaté.—Pastisseria